

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, prin care se solicită casarea încheierii Judecătoriei Soroca din 10 octombrie 2014 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 ianuarie 2015, în cauza penală, declarat de condamnatul

Motricală Mihail Vasile, născut la 19 iunie 1968, originar și domiciliat în s. Meleşeni, r-nul Călărași.

*Termenul examinării cauzei:**Instanța de recurs în anulare de la 23.04.2015 pînă la 27.05.2015.*

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni din 30 decembrie 2005, Motricală Mihail a fost condamnat:

- în baza art.89 Cod penal (redacția legii 1961), la 20 ani închisoare;
- în baza art.166 alin.(3) Cod penal (redacția legii din 2002) la 5 ani închisoare;
- în baza art. 145 alin.(3) lit. f), g), h), i) Cod penal (redacția legii din 2002) la 23 ani închisoare.

În temeiul art.84 Cod penal (redacția legii din 2002), definitiv fiindu-i stabilita pedeapsa de 25 ani închisoare în penitenciar de tip închis.

1.1. Pentru a se pronunța, instanța de fond a stabilit că, la 03 august 2000, în intervalul de timp 21.00 – 22.00, Motricală M. în casa surorii sale, Rusu Galina, cu intenția de a-l omorî pe cumnatul său, Nicolai Rusu, i-a aplicat acestuia multiple lovituri cu un ciocan în regiunea capului, în urma cărora acesta a decedat pe loc.

La 05 octombrie 2003, Motricală M., bănuindu-l pe Serghei Iurcu de incendiarea fînului ce aparținea lui Sprîncean A., l-a prins pe S. Iurcu și l-a legat, după ce cu automobilul propriu l-a dus la Sprîncean A. acasă. Aici, l-au ținut în intervalul orelor 22.00 – 23.00, lovindu-l de mai multe ori cu pumnii și un baston de cauciuc, cerîndu-i să recunoască că a incendiat fînul și a comis alte furturi de la consăteni.

După aceasta, l-au urcat în automobilul lui Motricală M. și l-au transportat pe malul râulețului Cula, unde l-au lovit cu un par din beton armat, l-au legat pe S. Iurcu de acest par și l-au aruncat în apă aruncînd peste el încă doi pari din beton armat. Ca rezultat al loviturilor cauzate și al asfixiei mecanice prin înecare S. Iurcu a decedat.

2. Sentința nominalizată a fost contestată cu apel atît de către procuror, cît și de inculpat și apărătorul sau.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2006, au fost admise apelul procurorului și al inculpatului Motricală M., casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărîre, conform căreia Motricală M. a fost condamnat în

baza art. 166 alin. (3) Cod penal (2002) la 5 ani închisoare și în baza art.145 alin.(3) lit. j), h), i) Cod penal (2002) la 20 ani închisoare. Conform art.84 Cod penal (2002) definitiv la 21 ani închisoare în penitenciar de tip închis. Art.89 Cod penal (1961) a fost exclus ca fiind încriminat în plus, deoarece acesta a fost condamnat pentru omor săvârșit repetat.

4. Împotriva hotărîrilor instanței de fond și de apel au fost înaintate recursuri ordinare:

- procurorul, care a solicitat casarea acestora în latura pedepsei cu stabilirea unei pedepse definitive în privința lui Motricală M. detențiunea pe viață, argumentându-se ca acestuia i-au fost aplicate greșit regulile de individualizare a pedepselor, deoarece este vinovat de comiterea omorului a doua persoane;

- avocatul Ion Ungureanu în numele inculpatului Motricală M. care a solicitat casarea hotărîrilor judecătorești cu rejudecarea cauzei și recalificarea acțiunilor comise de condamnat din art. 145 alin. (3) Cod penal în art.151 alin. (4) Cod penal.

- inculpatul Motricală M., care a solicitat neexaminarea recursului declarat de avocatul I. Ungureanu, deoarece dînsul nu l-a împuternicit pe acest avocat sa-i reprezinte interesele, iar recursul acestuia de recunoscut fals.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 iulie 2007, a fost admis recursul declarat de procuror, casată parțial sentința Judecătoria Strășeni din 30 decembrie 2005 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2006 în privința lui Motricală M. referitor la încadrarea acțiunilor acestuia și stabilirea măsurii de pedeapsă, rejudecată cauza și pronunțată o noua hotărîre, conform căreia Motricală Mihail a fost condamnat în baza art. 166 alin.(3) Cod penal (2002) la 5 ani închisoare; în baza art.145 alin. (3) lit. f),g),h),i) Cod penal (2002) la 23 ani închisoare.

Conform art. 84 Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor stabilite definitiv, condamnat la 25 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Recursurile declarate de către avocatul I.Ungureanu și condamnatul Motricală M. au fost respinse ca inadmisibile.

În rest hotărîrile contestate au fost menținute.

6. Hotărîrile în cauză, au fost atacate de către condamnatul Motricală M. și avocatul V. Babără în interesele acestuia, cu recurs în anulare, care au solicitat casarea lor, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărîri, prin care Motricală M. sa fie achitat de sub învinuirea adusa în baza art. 166 alin.(3) Cod penal (2002) și în baza art. 145 alin.(3) lit. j), h), i) Cod penal (2002), fiind condamnat numai în baza art. 145 alin. (2) lit. i), g), o) Cod penal la 13 ani închisoare.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2012 au fost declarate ca inadmisibile recursurile în anulare declarate de avocatul V. Babără în numele condamnatului M. Motricală și de ultimul, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. Condamnatul Motricală M. și avocatul Babără V. au depus recurs în anulare asupra deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03.07.2007, solicitînd aplicarea retroactivității legii penale, recalificarea acțiunilor condamnatului în prevederile art.145 alin.(2) lit. g), i), o) Cod penal și reducerea termenului de pedeapsă de pînă la 13 ani închisoare.

9. Prin încheierea Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 02 iulie 2010 a fost transmis dosarul pentru examinare la Judecătoria Bălți.

10. Prin încheierea Judecătoria Bălți din 27 iulie 2010, a fost declinată după competență la Judecătoria Soroca.

11. Prin încheierea Judecătoria Soroca din 23 decembrie 2010, a fost declinată competența la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

12. Prin încheierea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 27 iunie 2011, a fost dispusă transmiterea cererii spre examinare la Judecătoria Soroca.

13. La 12 mai 2014, administrata IP-6 Soroca, unde își executa pedeapsa condamnatul M. Motricală, a înaintat demers, prin care a solicitat aplicarea efectului retroactiv al Legii nr.277-XVI din 18 decembrie 2008 pentru modificarea și completarea Codului penal (M.O. nr. 41-44 din 24.02.2009), intrat în vigoare la 24.05.2009 în privința sentinței de condamnare.

13.1. La 22 septembrie 2014, condamnatul Motricală M. a depus o cerere prin care a solicitat aplicarea prevederilor art. 10¹ Cod penal.

14. Prin încheierea Judecătoria Soroca din 10 octombrie 2014, s-a admis cererea condamnatului Motricală Mihail și demersul administrației IP-6 Soroca cu privire la aplicarea retroactivității legii penale. S-au recalificat acțiunile lui Motricală Mihail, stabilite prin sentința Judecătoria Strășeni din 30 decembrie 2005, decizia Curții de Apel Chișinău din 23.11.2006 și Decizia Colegiului lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03.07.2007, din prevederile art.145 alin.(3) lit. f), g), h), i) Cod penal în prevederile art.145 alin.(2) lit. i), j), k), o) Cod penal cu reducerea termenului pedepsei la 20 (douăzeci) ani închisoare. În baza art.84 Cod penal, pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, s-a stabilit 22 (douăzeci și doi) ani închisoare în penitenciar de tip închis.

15. Încheierea respectivă a fost atacată cu recursuri de către:

- procuror, care a solicitat casarea încheierii Judecătoria Soroca din 10 octombrie 2014, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Motricală Mihail să fie condamnat la o pedeapsă definitivă de 25 ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

- condamnatul Motricală Mihail, care a solicitat casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri cu admiterea integrală a cererii sale depuse la 22.09.2014, solicitând recalificarea acțiunilor expuse în hotărârile judecătorești din alin.(3) lit. f), g), h), i) art.145 Cod penal în alin.(2) lit. i), j), k), o) art.145 Cod penal și stabilirea unei pedepse definitive de 16 ani 6 luni închisoare.

16. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 ianuarie 2015, au fost respinse ca nefondate recursurile procurorului și condamnatului Motricală Mihail cu menținerea încheierii contestate.

Pentru a se pronunța, instanța de recurs a menționat că, față de condamnatul M. Motricală este aplicabil principiul retroactivității legii penale: acțiunile condamnatului urmează a fi reîncadrate juridic din prevederile art.145 alin.(3), lit.f),g),h),i) Cod penal în prevederile art.145 alin.(2) lit.i), j), k), o) Cod penal, termenul pedepsei urmează a fi redus, ținând cont de principiul individualizării pedepsei, reținut de prima instanță, care i-a stabilit pedeapsa, și impus de respectarea dreptului la un proces echitabil în sensul art.6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

La stabilirea termenului pedepsei definitive în conformitate cu prevederile art.84 alin.(1) Cod penal, instanța de fond justificat s-a menținut de principiul utilizat de Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în decizia din 03.07.2007.

Prima instanță examinând demersul administrației penitenciarului nr.6 Soroca și a cererii condamnatului Motricală M., prin încheierea adoptată justificat a ajuns la concluzia emisă.

Din aceste motive, instanța de recurs a respins ca neîntemeiat argumentele recurenților invocate în recursuri, din care considerente nu a stabilit oarecare temei pentru casarea încheierii adoptate pe caz.

17. La 01 aprilie 2015, condamnatul Motricală M. a declarat recurs în anulare, în care solicită casarea încheierii Judecătoriei Soroca din 10 octombrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 ianuarie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă prin prisma retroactivității legii penale, invocând că instanțele ierarhic inferioare incorect au aplicat prevederile art. 7 alin. (1), 10¹ Cod penal, astfel au fost încălcate prevederile art. 9 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 16 alin. (2) din Constituția RM, art. 6, 14 CEDO. Totodată, recurentul s-a referit la o decizie a Curții Supreme de Justiție unde în cazul analogic a fost redusă semnificativ pedeapsa inculpatului.

18. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, în baza materialelor prezentate, Colegiul decide inadmisibilitatea recursului din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 456 alin. (1) raportat la art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului în anulare declarat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că, recursul în anulare trebuie motivat, cu indicarea unui temei concret prevăzut în art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate din punct de vedere al problemei de drept și evidențierea viciului fundamental care, în opinia recurentului, în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Or, conform art. 453 Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Din textul recursului în anulare declarat de Motricală M., nu se indică nici un temei exhaustiv prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind doar criticate hotărârile judecătorești.

18.1. Totodată, după cum s-a enunțat anterior prin încheierea Judecătoriei Soroca din 10 octombrie 2014 s-a admis cererea condamnatului Motricală M. și demersul administrației IP-6 Soroca cu privire la aplicarea retroactivității legii penale. S-au recalificat acțiunile lui Motricală M. din prevederile art. 145 alin.(3) lit. f), g), h), i) Cod penal în prevederile art.145 alin.(2) lit. i), j), k), o) Cod penal cu reducerea termenului pedepsei la 20 ani închisoare. În baza art. 84 Cod penal, pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, s-a stabilit 22 ani închisoare în penitenciar de tip închis.

La momentul judecării prezentului recurs în anulare fapta lui continuă să formeze componenta infracțiunilor nominalizate, iar pedeapsa stabilită se cuprinde în limitele sancțiunii articolelor incriminate.

Colegiul menționează că, prin Legea nr. 277 - XVI din 18 decembrie 2008 privind modificarea și completarea Codului penal (M. O. 41 - 44 din 24 februarie 2009), în vigoare din 24 mai 2009, a fost modificată sancțiunea alin. (1) și alin. (2) art. 145 Cod penal, care în redacția nouă prevede respectiv pedeapsa cu închisoarea de la 8 la 15 ani și de la 12 ani la 20 ani sau cu detențiune pe viață, fiind exclus alin. (3) al art. 145 Cod

penal, de unde reiese că sancțiunea numită condamnatului nu depășește maximul pedepsei stabilite prin legea nouă.

18.2. Mai mult, conform prevederilor art. 452 alin.(1) Cod de procedură penală în raport cu prevederile art. 455 Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, sentințele irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Celelalte hotărâri irevocabile nu pot fi contestate cu recurs în anulare după modificările efectuate la art. 452 Cod de procedură penală, prin Legea nr. 66 din 05 aprilie 2012, publicată în Monitorul Oficial nr.155-159/510 din 27 iulie 2012; în vigoare din 27 octombrie 2012.

Astfel, Colegiul penal menționează că încheierile judecătorului de instrucție pronunțate în baza art. 469-471 Cod de procedură penală pot fi atacate cu recurs ordinar iar decizia instanței de recurs, în cazul dat, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 ianuarie 2015, este irevocabilă și nu poate fi supusă căii de atac.

Cele menționate denotă faptul că, în speță, condamnatul nu este în drept să declare recurs în anulare împotriva deciziei instanței de recurs, acesta utilizând o cale de atac neprevăzută de lege.

Prin urmare, argumentele recursului în anulare nu își găsesc reflectare în realitatea obiectivă statuată în cauză, motiv pentru care recursul în anulare depus de condamnat necesită a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

19. În conformitate cu art. 453, 456, 432 alin.(1), alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului în anulare, declarat de condamnatul *Motricală Mihail Vasile*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 ianuarie 2015, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la **10 iunie 2015**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan